

"הפרטת בית הסוהר פוגעת בזכויותיה"

המדינה החליטה להעניק זיכיון לחברה פרטית שתקים ותנהל בית סוהר • התמורה: 49 דולר ליום לאסיר • העותרים: זו פגיעה בחירות ובפרטיות האסירים • המדינה: החוק דואג לזכויותיהם ומקל על מצוקת הכליאה

השפיטה, תוך פגיעה אנושה במרקם החיים הדמוקרטיים בישראל" אומרים העותרים. פרקליטות המדינה טוענת בתגובה כי קבלת העתירה תוריד לטמיון מהלך יקר, אינטנסיבי ומורכב ביותר, המתנהל זה זמן רב, ובכך ייגרם נזק כבד לאינטרס הציבורי. לגופו של עניין, טוענת המדינה, החוק יצר מודל ייחודי, אחראי ומבוקר לניהול בית סוהר בידי גורם פרטי, שזכויות האסירים – ולא רק התועלת הכלכלית – טומנות רדאש מסייווי.

על פי ההסכם, תשלם המדינה לחברה המפעילה 49 דולר לא-סיר ליום, ומוערך כי החיסכון לקופת המדינה במהלך תקופת הזיכיון (25 שנה) יעמוד על כ-320 מיליון שקלים. לטענת המדינה, הפרטת בית הסוהר תקל על מצוקת הכליאה החמורה בישראל, ובכך תפחית את הפגיעה בכבודם של אסירים רבים הסובלים כיום מתנאי צפיפות קשים. נציגי המדינה, עוה"ד יוכי גנסין ודענן גלי עדי, טוענים בנוסף כי בחוק נקבעו מנגנוני הגנה משמעותיים להגנת בטחון זכויות האסירים וכי המדינה תוכל לקיים כל העת רמה גבוהה של פיקוח, בקרה והתערבות, והמהלך כולו יהיה הפיך בכל שלב.

באוקטובר אשתקד דן הרכב של שלושה שופטי בג"ץ בעתירה, אך הם נמנעו מלהוציא צו ביניים לעצירת הליכי המכרז. עם זאת החלטת להרחיב את הרכב השופטים שדן בסוגיה לשבעה.

מאת מיכל גולדברג, כתבת "ידיעות אחרונות" הרכב מיוחד של שבעה שופטי בג"ץ בראשות נשיא בית המשפט העליון ירון היום בחוקיות הפרטת בתי הסוהר בישראל ובגבולות ההפרטה בכלל. הדיון יתקיים בעקבות עתירה שהגישו המכללה האקדמית למשפטים ברמת-גן וגנרר (בדי-מוס) שלמה טוויזר, בטענת שהעברת סמכויות שלטוניות הנדגעות לאסירים מהמדינה לידי חברה פרטית – הפועלת למטרות רווח – תפגע בזכויות האסירים.

בנובמבר אשתקד זכתה קבוצת "א.ל.א ניהול והפעלה בע"מ" – בבעלות חברת "אפריקה ישראל" של איש העסקים לב לבייב וחברת "מגרב הנדסה ובניין" – במכרז להקמתו ולניהולו של בית הסוהר הפרטי הראשון בישראל.

העתירה הוגשה נגד שרי האוצר וכיטחון הפנים, בדרישה לביטול את החוק המסדיר את הקמתו של בית הסוהר הפרטי בבאר-שבע. העותרים, עוה"ד גלעד ברנע, אפי מיכאלי, יעל בר-דה ואביב וסרמן, טוענים כי החוק נותן לזכיון סמכויות שלטוניות מובהקות הכוללות שימוש בכוח, פגיעה בחירות ופגיעה בפרטיות האסירים והמבקרים. עוד נטען כי עקרונות חוקתיים הכלולים בעקרונות המשפט הישראלי וחוקי היסוד אוסרים העברת הסמכויות השלטוניות האלה לידי גורם פרטי הפועל למטרות רווח. "איי-עצירת המהלך תוביל להפרטת המשטרה, הצבא ומערכת